

آمار گزینشی اشتغال، مسئولان را فریب ندهد

با وجود آن که بیکاری به یکی از ابر بحران های پیش روی کشور تبدیل شده است و همه از تلاش برای حل این مشکل سخن می گویند، برخی اظهارات مسئولان اقتصادی دولت، نشان می دهد که به ابعاد و کیفیت این معضل بی اعتنا یا حتی از آن بی خبر هستند. متاسفانه، طی همین چند روز گذشته، مسئولان قوه مجریه چندین بار با استفاده گزینشی از آمار مرکز آمار، از عملکرد خوب خود در اشتغال زایی گفتند. این موضوع اگر چه شاید در مقام ارائه گزارش کار و همچنین انتشار اخبار مثبت (و حذف جنبه های منفی)، قابل انتقاد جدی نباشد، اما احساس می شود که برخی از اعضای تیم اقتصادی، متوجه ابعاد این بحران و روند رو به رشد آن نیستند. در ادامه توضیح می دهیم که اولاً آمار ارائه شده در باره اشتغال زایی در اقتصاد کشور، اگر چه درست است اما گزینشی است و به ویژه انتخاب نقطه شروع و مبنای مقایسه، فریبنده است. ثانیاً دولت فعلی، همانند دولت های قبل، هیچ طرح موثقی برای اشتغال طراحی و پیاده سازی نکرده است. ثالثاً آن چه در دولت های نهم تا دوازدهم در حوزه اشتغال رخ داده، تقریباً بی ربط با عملکرد دولت ها و در نتیجه تحولات طبیعی اقتصادی، به ویژه در بخش خدمات بوده است.

جنبه های نگران کننده تحولات بازار کار

طی سه سال گذشته، طبق آمار رسمی مرکز آمار، در مجموع برای ۱/۲ میلیون نفر و به طور متوسط سالانه برای حدود ۴۱۴ هزار نفر شغل ایجاد شده است. این در حالی است که با گنجاندن سال ۹۲ با انتخاب فصول خاص، آمار کل اشتغال تا دو میلیون نفر و آمار سالانه هم تا ۷۰۰ هزار نفر اعلام می شود. در هر حال، اشتغال ۴۰۰ هزار نفری در سال اتفاق مثبتی است اما نباید با بزرگ نمایی و ارائه گزینشی آمار اشتغال زایی، چشم بر جنبه های نگران کننده بازار کار بست. مثلاً طی همین سه سال، ۵۵۱ هزار نفر هم که قبلاً شاغل بودند، شغل خود را به دلایل مختلف از دست داده اند (طبق جدول ۲۸ گزارش نیروی کار مرکز آمار). سرعت افزایش تعداد کسانی که قبلاً شاغل بوده و طی همین سه سال بیکار شده اند، تا ۲۰۰ در صدر در سال هم می رسد. این یعنی یک اتفاق عجیب در حال وقوع است و بخش هایی از اقتصاد همچنان در حال تعطیلی و تعدیل شدید نیرو است. در سال ۹۵ حدود ۱/۷ میلیون نفر بیکار قبل شاغل داشته ایم که بیش از ۶۰۰ هزار نفر از آن ها به دلایلی چون تعطیلی محل کار، اخراج و تعدیل نیرو یا درآمد کم بیکار شده اند. از نظر نوع فعالیت نیز حدود ۴۵۰ هزار نفر از بیکاران قبلاً شاغل، کار گر ساده بودند اما ۳۶۰ هزار نفر هم متصدیان صحنی و تکنسین ها بودند که شغل خود را از دست داده اند. این موضوع با بررسی تغییرات اشتغال زایی در بخش های مختلف که نشان می دهد در بخش های تولیدی و صنعت هیچ شغلی ایجاد نشده،

تایید می شود.

چرا می گویم دولت ها عملاً هیچ کاری برای اشتغال نکرده اند؟

دلایل بسیار متنوعی وجود دارد که نشان می دهد هر چهار دولت گذشته، عملاً هیچ تاثیر مستقیمی بر تحولات بازار کار نداشته اند بلکه آن چه رخ داده تحولات طبیعی بازار بوده است. طبق سال های گذشته، تمام اشتغال ایجاد شده صرفاً در بخش خدمات بوده است که متأثر از رشد جمعیت، به طور طبیعی این گونه مشاغل به وجود می آید. مثلاً افزایش جمعیت نیاز به عرضه بیشتر پوشاک (و لوچینی یا ترک و وار داتی یا قاجاق)، تعمیرات تلفن همراه، پیرایش و... ایجاد می کند و این موضوع، باعث افزایش اشتغال می شود. دولت ها اگر نتوانند در بخش های تولیدی بر اشتغال بیفزایند، آن گاه می توانند بگویند ما شغل ایجاد کر دیم. مثلاً طی همین سه سال اخیر (۹۳-۹۴-۹۵)، اشتغال در بخش صنعت ۱۰۰ هزار نفر کاهش یافته و اشتغال در بخش کشاورزی حدود ۱۰۰ هزار نفر (۲ در صد)، رشد کرده است؛ یعنی در بخش های تولیدی عملاً اشتغال ثابت مانده است و همه ۱/۲ میلیون شغل ایجاد شده در بخش خدمات بوده است.

شاید بپر سید که اگر روند تحولات بازار کار، طبیعی است و دولت هانقشی نداشته اند، چرا در دولت های نهم و دهم، با همین روند طبیعی، بر تعداد شاغلان افزوده نشد؟ پاسخ چندان پیچیده نیست. طی این سال ها (۸۴ تا ۹۲) نیز در بخش خدمات حدود یک میلیون شغل ایجاد شده است (ناشی از رشد جمعیت). بخش صنعت هم اشتغال زایی ایند ک ۴۰۰ هزار نفری داشته است. اما آن چه اشتغال زایی خالص این سال ها را تقریباً صفر کرده است، سقوط شدید ۱/۲ میلیون نفری اشتغال در بخش کشاورزی است که بیکار مونایش از دوشوک سال ۸۷ (در اثر سرمازدگی شدید زمستان ۸۶) و خشکسالی سال بعد از آن بوده است. بنابراین اگر این اتفاقات غیر متر قیه را حذف کنیم، هیچ کدام از دولت ها تاثیر مستقیمی (منظور تاثیر طرح های دخالت فعال در بازار کار) ندارند! نداشتن این دهنه بنگاه های زود باز ده احمدی نژاد و نه طرح های کاغذی دولت های بعد.

به طور کلی، می توان از این فرضیه دفاع کرد که نرخ بیکاری ۱۲ تا ۱۳ در صد برای اشتغال کشور، نرخ یک نعدالی است و در صورت تمایل به افزایش این نرخ با ورود افراد جدید، اقتصاد خود به خود (با ساز و کار های فشار تقاضا یا عرضه، به ویژه در بخش خدمات) اشتغال ایجاد می کند (اتفاقی که از سال ۹۲ به بعد رخ داده است) و اگر متقاضیان جدیدی برای شغل و جود نداشته باشد، اقتصاد هم شغل ایجاد نمی کند و البته نرخ بیکاری هم در سطح تعادلی خود بنابر این دولت ها اگر می خواهند ادعای ایجاد شغل داشته باشند، بهتر است به عملکرد خود در بخش های تولیدی یعنی کشاورزی و صنعت اشاره کنند و بگویند که با طرح هایی، ضمن جانشینی تولید داخل با واردات یا قاجاق، شغل ایجاد کرده اند. و گر نه بخش خدمات همیشه بر اساس نیرو های طبیعی، شغل ایجاد خواهد کرد. اما متاسفانه، در فضای عمدتاً سیاسی و جناحی کشور، برخی علاقه دارند آمار را آن گونه که دوست دارند انتخاب و تفسیر کنند و از دستاوردهای خود بگویند و حتی اجازه می دهند که به منتقدان، و لو این که آن ها هم در ارائه آمار اشتباه کرده باشند، اهانت کنند. **لطفاً بگویند کدام طرح؟**

پیش از این در باره این که طرح های اشتغال زایی با عنوان اشتغال

حضور رهبر انقلاب در منزل شهید محمد علی بایرامی از شهدای ناجا

ضربتی، تسهیلات خرد بنگاه‌های زودبازده در دولت‌های هفتم، هشتم و نهم، طبق بررسی‌های رسمی، شکست خوردند بحث کرده‌ایم. اما جالب است که برخی در دولت فعلی، ضمن گزینش برخی آمار رسمی و گاهی اغراق در آن و البته مقایسه ناصواب با دولت‌های گذشته، می‌گویند که ما شغل ایجاد کردیم؛ اسوال این است که با کدام طرح شغل ایجاد کردید؟ طرح مشاغل عمومی؟ طرح حرکت؟ طرح رشد اشتغال فراگیر؟ یا بسته حمایت از توسعه اشتغال پایدار؟ قبلاً با جزئیات توضیح داده‌ایم همه این طرح‌ها که در دولت‌یازدهم مطرح شد، روی کاغذ ماندو کار به آن جار سید که حسن روحانی که در سال ۹۲ وعده طرح جدی و جامع اشتغال زایی داده بود در برنامه تبلیغاتی سال ۹۶ خود، صر فاً حرف از اجرای آزمایشی برخی طرح‌ها در برخی استان‌ها زد و باز برای آینده وعده داد.

طرح اشتغال فراگیر و اشتغال روستایی هم که امسال چندین بار ابلاغ و مراسم آغاز اجرای آن هم برگزار شده، با کندی بسیاری پیش می‌رود. وزیر کار تازه دیروز گفت که این طرح از بهار سال آینده خیز می‌گیرد؛ بماند که ایرادات اساسی هم به ماهیت این طرح‌ها وارد است و حتی در صورت اجرا، چیزی فراتر از طرح های تکراری بنگاه‌های زودبازده و کارروزی نخواهد بود. البته برخی بخش‌های این برنامه‌ها، مثل طرح تکاپو امیدوارکننده است، اما سهم چندان‌ی از کلیت طرح اشتغال فراگیر ندارد. به ویژه آن که کندی شدید دولت، در کنار سرعت تحولات بازار کار کشور، بر نگرانی‌های افزاید. اما نگرانی بیشتر از فراقتنی ها، تفسیرهای غلط از آمار و دل خوش بودن به آن، دوری تصمیم‌گیران از فضای جامعه و سیاسی دانستن همه انتقادات است. البته گویا برخی مسئولان ارشد اجرایی و تصمیم‌گیران اقتصادی، از ابعاد مختلف آمار بی اطلاع‌اند و با آن چه در جامعه و معیشت خانوارها در حال رخ دادن است هم سخت‌بگانه‌اند. با توجه به این که این موضوعات، باعث بی‌عملی و کندی بیشتر خواهد شد، وظیفه این یادداشت کوتاه، توجه دادن به برخی واقعبات با استناد به آمار رسمی بود. امید است که فراقتنی‌ها کمتر، بی‌توجهی‌ها به مهم‌ترین بحران کشور رفع و با تغییرات جدی در تیم اقتصادی دولت، سرعت عمل بیشتر شود.

مخاطبان روزنامه خراسان در استان های خراسان شمالی ، خراسان جنوبی و سیستان و بلوچستان می توانند مطالب مرتبط با تیرهای ذیل که در صفحه اول آمده است را در شماره امروز روزنامه خراسان رضوی یا سایت اینترنتی روزنامه خراسان به نشانی www.khorasannews.com مطالعه کنند.

انتقاد صریح آیت‌ا... علم الهدی از برگزاری مراسم برج میلاد

خراسان رضوی صفحه ۳

دفت حفظ نشر آثار حضرت آیت‌ا... خامنه‌ای - حضرت آیت‌ا... خامنه‌ای رهبر انقلاب اسلامی چهارشنبه شب گذشته با حضور در منزل شهید محمد علی بایرامی - از شهدای اغتشاشات اخیر تهران - یاد این شهید را گرامی داشتند. شهید گروهبان یکم محمد علی بایرامی از مأموران نیروی انتظامی ۳۰ بهمن امسال در شب شهادت حضرت فاطمه زهرا (س.ا.م...) علیها) به دست اغتشاشگران در خیابان پاسداران تهران به شهادت رسید.

حرف مردم					
ستون ۱حرف مردم: انعکاس دهنده صادق حرف‌های شامت.					
تلفن: ۰۵۱۳۷۰۰۹۱۱۱ پیامک: ۲۰۰۰۹۹۹ تلگرام: ۰۹۰۳۳۳۳۷۰۱۰ نمبر: ۰۵۱۳۷۰۰۹۱۲۹					

بود ولی امسال اولویت را از آخرین حروف شروع کردند اشکالی ندارد همه نیاز مندند. جالب بود اسمال شیوه وارونه اش را هم دیدیم!

• از مسئولان محیط زیست و مرکز تحقیقات کشاورزی می خواهم تحقیق کنند چنان چه کاشت درخت کاج با توجه به تولید ماده ای که نمی گذارد هیچ گیاه دیگری رشد کند عامل تشدید بحران محیط زیست شده است تولید و تکثیر آن متوقف و درختان سازگارتری همچون زیتون و... جایگزین شود.

• بعد از این همه سال به صلاح نیست که یک سازمان یک جا کلی هزینه بکند بعد یک سازمان دیگر بگوید خلاف مقررات و زیست محیط است. باید نقشه جامع کشوری به گونه ای باشد که کسی در هر منطقه ای کلتگی به زمین زدن انفجاری انجام داد یا درختی قطع کرد سنسورهای محیط زیست باید شوند و سریع به محل بروند تا از اتلاف وقت و هزینه بیت المال و تخریب محیط جلوگیری کنند.

• این همه تبلیغ در تلویزیون آن هم نشان دادن خانه های شیک و وسایل مدرن در محل رومان را به درد می آورد بچه هایشان غصه دار می شوند! چرا اجازه تبلیغات بیخود و پرخرج را می دهند؟ طمع تاکی!

• واقعا سربال ها و فیلم های ایرانی از نظر موضوع، محتوا، موسیقی و... تکراری شده است.

• ساختن این همه برج و پاساژ چه ضرورتی داشت؟ مردم توان خرید ندارند که بماند مگر چقدر کشش و لباس می خواهند! کاش بیمارستان می ساختند کاش پارک های زیبا و مراکز تفریحی می ساختند تا ایجاد شغل شود!

• لطفا در قسمت سیاسی از مفسران حقیقت گو و راستگو استفاده کنید. آقایان! ضاخواه و قزوینی مغرضانه تفسیر می کنند. آقای قزوینی آن قدر اوضاع اقتصادی عربستان را بدشر حداند که گویا کشورهای آفریقایی وضع اقتصادی شان بهتر است! عربستانی که روزی یک میلیارد در درآمد نفتی دارد به غیر از درآمد حج!

• قبل از تهیه گزارش و بررسی تراکشن مغایر باسطح فعالیت مشتری باید از مسئولان حساب و کتاب دقیق گرفته شود.

• از تیرهای یک طرفه صفحه خراسان ورزشی حاملون داره بد میشه. هر روز که روزنامه می گیرم تیرهایک جنبه و استقلالی است!

• بابت یادداشت روز آقای کورش شجاعی در ۱۷ اسفند ۹۷، تشکر می کنم. واقعا زیبا و جابود.

• از خدمات وزحمات شبانه روزی همه اهالی رسانه به ویژه روزنامه خراسان در طول سال گذشته صمیمانه تقدیر و تشکر می کنیم.

• بدین وسیله از دونالد ترمپ و خانواده محترمش که در تمام سال سوژه دایمی صفحات روزنامه خراسان شدند و خم به ابرو نیاروندند سپاس گزاییم!

• از همه دست اندرکاران شهرداری به دلیل آراستگی و پیراستگی شهرمان سپاس گزاییم.

• بهتر است آقای جهانگیری به دلیل تشکیل نشدن جلسه ستاد مبارزه با مفاسد اقتصادی و هزاران مشکل دیگر استعفایشان را امضا کنند و باز نشسته شوند.

• به آقای جهانگیری بفرمایید موتور معیشت مردم را روشن کند. شرم آور است!

• چرا آقای جهانگیری در باره دهه شصتی ها موضع گیری دوگانه ای از خودشان نشان دادند؟

• طبق قانون جدید مصدومان تصادفات باید با آمبولانس به بیمارستان منتقل شوند و گر نه هزینه های آن ها از دامحاسبه می شود اگر در جاده، روستا، جای دور دست تصادفی اتفاق بیفتد باید صبر کرد تا آمبولانس بیاید در حالی که وسیله نقلیه در دسترس است. لطفا به فکر جان مردم باشید.

• عادت کرده ایم که هر موضوع کوچک مثل حق پخش تلویزیون یا حضور بانوان در روزشگاه ها را افشار خارجی یا اجرا کنیم بهتر نیست قبل از تصمیم فیفا خودمان این کارها را انجام دهیم؟ خوب نیست است. کارهای کوچک به وسیله خارجی ها به مادیگته شود. از خواندن گزارش بالکان از درون حظ وافر بردم واقعا عالی بود. لطفا از این گزارش ها به خصوص از کشور های دوست یا کشورهایی که مسلمانان زیادی دارند چاپ کنید همچنین به اشتراکات فرهنگی بپردازید و این که هزینه های مسافرت را تخمینه بیان کنید.

• کورش کورش شجاعی، از دفاع جاتانه شما از کورش بزرگ لذت بردم و به خودم بالیدم واشک هایم را نثار کردم. مر حبا.

• چند وقتی است که بدون حساب و کتاب سیگار گران شده هم ایرانی هم خارجی و هر کسی یک قیمتی می دهد و اقعا این انصاف است! سیگاری که قرار بود ۱۵۰ تومان گران شود ولی ۶۰۰ تومان گران کردند!

• سازمان تامین اجتماعی بعد از چند روز بدقولی به مستمری بگیران در روزنامه آغاز پرداخت عیدی را اعلام کرد. جدول سازمان نظام پرداخت همیشه بر اساس حروف الفبا بود یعنی اولویت با حروف الف